

Bild | Kvinnokuren i Kabul. | Bo Lambert är fotograf, pensionerad professor i miljömedicin och har besökt Afghanistan flera gånger.

12 mars 2008

I Afghanistan ser man ofta kvinnor i burka sitta på huk vid väggkanten, ensamma eller i sällskap av barn eller andra kvinnor. Ibland tigger de, ibland tycks de vänta på något eller någon, ibland tycks de inte ha någonstans att ta vägen. Den här kvinnan sitter i skydd av den väldiga, dovgröna bilhuvan, som också den skulle se ensam och övergiven ut om inte hon satt sig där och uppgraderat den till kvinnokur.

Det är en helt vanlig gata i Kabul. Trottoaren är belamrad av allehanda föremål; cyklar och rör, en vinsk och ett borrhorn, en blänkande pump och en skruvpress på stativ. En rörmokare har lagt beslag på trottoaren. Den blå skylten med sin eleganta arabiska skrift och felstavade engelska erbjuder djupborring av brunn, installation av vattenpump och rördragning i byggnader.

Mellan trottoaren och gatan går regndiket som fungerar som skräp- och avfallsrännna. Gatan saknar fast beläggning och täcks av damm, grus och småsten. Detta är en vanlig typ av gata i Kabul. En passerande bil eller en vindpust kommer att riva upp ett moln av lätt, torrt damm som följer med långt ned i luftvägarna och bidrar till kabulhostan som rosslar i stadens alla strupar. Dammet är så fint att burkans ansiktsnät inte kan utgöra något skydd; burkan kan alltså

inte vara någon fördel, om man nu skulle söka efter en sådan. Varför sitter hon där? Kanske är hon änka och saknar släkt i Kabul. Då kan hon ha svårt att klara sig eftersom det är olämpligt för en kvinna att prata med främmande män och att utan sällskap röra sig utomhus. Det är nästan omöjligt för henne att få ett jobb, inte bara för att hon är kvinna, utan också för att hälften av männen är arbetslösa, och de har ju företräde. Förmodligen är hon barnlös, för hade hon barn skulle de kunna arbeta och dra in åtminstone så mycket att en liten familj skulle kunna överleva. I fattiga familjer i Kabul är det inte ovanligt att barnen arbetar så snart de kommit upp i fem-sexårsåldern.

Livet är hårt för en ensam kvinna i Kabul, kulturen kräver att hon "skyddas" av en man. Det finns gott om män som vill erbjuda "skydd", som tränger sig på, som kräver sin manliga "rätt".

Hon sitter på huk, nästan som på språng, och visste man inte bättre skulle man kunna tro att hon var på väg att styra huvan mot nya, djärva mål. Kanske är det hennes sätt att bli sedd. Kanske har hon funnit trygghet i den gamla huvan och installerat sig där för gott som en staty, en naturlig utsmyckning av gatumiljön. Kanske sitter hon bara där en stund och kurar framför sin huv, utan att vänta sig något särskilt.

Text & bild: Bo Lambert